

Langtidsplan og budsjett 2011- 2014

**Forslag til Luftsportstinget
3. april 2011**

INNHold

1. Innledning.....	3
2. Idrettens grunnverdier	3
3. NLFs Hovedmål.....	3
4. Strategiske satsingsområder	3
5. Sikkerhet	4
6. Luftrom	5
7. Miljø.....	5
8. Regelverk	6
9. Anlegg	7
10. Breddeidrett	8
11. Toppidrett og konkurranser	10
12. Forbundets forretningsdrift.....	11
13. Organisasjon	11
14. Administrasjon	12
15. Eksterne relasjoner og samarbeid	13
16. Kommunikasjon	13
17. Service til klubbene.....	14
18. Økonomi	14
19. Langtidsbudsjett 2011 – 2014 - budsjettforutsetninger.....	15
20. Konsolidert budsjett 2011 – 2014.....	16
21. NLF felles administrasjon og drift.....	17
22. NLF CAMO	17
23. Prosjekt ATO/LAPL.....	17

Langtidsplan 2011 - 2014

1. Innledning

Til grunn for planlegging av NLFs aktiviteter ligger den langtidsplan som til enhver tid er vedtatt på Luftsportstinget.

Videre vil Idrettspolitisk Dokument, vedtatt på Idrettstinget, legges til grunn for planlegging av forbundets virksomhet.

Den foreliggende strategiplan tar sikte på å fremheve og utdype de satsingsområder og endringsbehov styret gjennom sitt strategiarbeide har funnet å være av avgjørende betydning for forbundets utvikling.

Disse tre dokumenter vil danne basis for arbeidet med den nye langtidsplan som fremlegges for vedtak på Luftsportstinget 2011

Luftsportstinget vedtar langtidsplanen. Forbundsstyret er ansvarlig for gjennomføringen.

De enkelte seksjonsstyrer utarbeider egne planer og budsjetter for virksomheten innen sin seksjon, samordnet med forbundets langtidsplan. Disse forelegges seksjonsmøtet til godkjenning. Seksjonenes og forbundets langtidsplaner danner til sammen NLFs langtidsplan.

2. Idrettens grunnverdier

Verdier

NLF slutter seg til de fellesidrettslige organisasjons- og aktivitetsverdier: "Arbeidet skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettglede, fellesskap, helse og ærlighet."

3. NLFs Hovedmål

Alle luftsportsutøvere i Norge skal ha gode rammevilkår for sine aktiviteter, slik at disse utvikles positivt med hensyn til både innhold og omfang, og under ivaretagelse av en tilfredsstillende sikkerhet.

4. Strategiske satsingsområder

Som en følge av de akselererende endringer av luftsportens rammevilkår som finner sted, ikke bare i Norge, men også internasjonalt, satte NLFs styre i 2007 i gang en strategisk utviklingsprosess. Formålet var å identifisere våre viktigste trusler og muligheter med sikte på å prioritere våre begrensede ressurser inn på de områder

som ville være kritiske for luftsportens fremtidige utvikling, og så langt som mulig sikre at vi har organisasjon, kompetanse og kapasitet til å møte disse.

De strategiske satsingsområder er nedfelt i forbundsstyrets strategiplan, som er en handlingsplan som beskriver hvilke aktiviteter som skal gjennomføres innen hvert av de prioriterte områder, når disse skal være gjennomført, og hvilke ressurser som må allokeres til de aktuelle områder.

De prioriterte strategiske satsingsområder er:

- Sikkerhet
- Luftrom
- Miljø
- Regelverk
- Anlegg

I tillegg er det utarbeidet strategier for breddeidrett, toppidrett og forbundets forretningsvirksomheter, samt for drifts og støttefunksjonene; organisasjon, administrasjon, økonomi, kommunikasjon og service til klubber og medlemmer.

Strategiplanen vil være styrende for forbundsstyrets prioriteringer og budsjettforslag for kommende tingperiode.

5. Sikkerhet

Mestring av risiko er et sentralt element innen de ulike luftsportsgrener. NLF har som ambisjon å legge til rette for at sikkerheten for norske luftsportsutøvere kan dokumenteres som blant de beste i Europa, samtidig som at sikkerhetsarbeidet for utøverne ikke skal oppleves som unødig rigorøst og byråkratisk.

Mål:

Ingen alvorlig skadde eller omkomne som følge av utøvelse av våre luftsportsaktiviteter.

Sikkerhetsstrategi

Aktivt og systematisk arbeid for å minimere risiko ved:

- Promotere, prioritere og effektivt organisere sikkerhetsarbeidet
- Utvikle og implementere gode rapporteringssystemer som stimulerer til rapportering
- Dokumentere og kommunisere sikkerhetsarbeidet og resultatene
- Utveksle sikkerhetsinformasjon mellom aktivitetene

Gjennomføringsplan

Følgende aktiviteter inngår:

- Videreutvikle sikkerhetssystem
- Rapportering av avvik, hendelser og ulykker
- Metodikk for behandling og presentasjon av avvik
- Innhente internasjonalt erfaringsmateriale
- Informasjon om sikkerhetsarbeidet til klubber og utøvere
- Oppfølging og tilbakemelding fra klubber og utøvere
- Opplæring av nøkkelpersonell
- Opplæring av utøverne i klubbene

6. Luftrom

En tilfredsstillende tilgang til luftrom er en avgjørende forutsetning for alle luftsportsgrener innenfor NLF. Utviklingen innen luftfarten, både sivilt og militært, er imidlertid slik at luftrom blir en stadig knappere ressurs. Dette gjelder i Norge så vel som i resten av Europa. En stadig økende tetthet i sivil lufttrafikk medfører et sterkt behov for økt omfang av kontrollert luftrom sammen med en standardisering og harmonisering av luftromsstrukturen, noe som igjen innebærer krav om strengere kontrollregimer. Endringer i de militære øvingsmønstre innebærer i mange tilfeller også begrensninger i mulighetene for å benytte ikke-kontrollert luftrom i luftsportssammenheng.

Mål.

Det skal sikres nødvendig tilgang til luftrom slik at luftsport kan utøves under størst mulig frihet og i et balansert samspill med øvrig luftfart.

Luftromsstrategi

Sikre nødvendig luftrom for våre aktiviteter ved å:

- Beholde nåværende luftrom
- Gjenerobre tapt luftrom
- Arbeide for økt fleksibilitet i bruk av luftrom
- Arbeide for god forutsigbarhet

Luftromskomiteé

Luftromskomiteen er forbundsstyrets rådgivende organ i luftromsspørsmål

Gjennomføringsplan

Følgende aktiviteter inngår:

- Dokumentere luftromsbehov for de ulike luftsportsaktiviteter
- Innhente informasjon og dokumentasjon om luftromsutvikling internasjonalt
- Forankre våre behov i premissgiverenes beslutningsorganer
- Oppnå at SD gir føringer til LT og Avinor om å ivareta luftsportsbehov.
- Oppnå en hensiktsmessig luftromsinndeling for luftsport.
- Fremtidig organisering av "luftrom" i NLF.
- Utdanne og bevisstgjøre nøkkelpersonell
- Utdanne og bevisstgjøre utøverne

7. Miljø

Fra å være en problemstilling primært knyttet til støy og lokale forurensninger gjennom 30 år, er utslipp til luft av klimagasser og annet de senere år blitt et hett tema som opptar både politikere og det brede publikum. For NLFs del handler dette om å opptre miljøbevisst i utøvelsen av våre luftsportsaktiviteter, slik at samfunnet rundt oss aksepterer og ikke legger unødige restriksjoner på vår virksomhet. For å sikre en miljøbevisst adferd ved utøvelsen av våre luftsportsaktiviteter vil NLF legge til rette for innføring av en enkel styringsstruktur i tråd med prinsippene for såkalte Environmental Management Systems (EMS). Utfordringen blir å gjøre dette så enkelt og ubyråkratisk som mulig, samtidig som vi styrer de viktigste miljøaspektene ved vår virksomhet på en tilfredsstillende måte.

FAI har iverksatt et arbeid for innføring av EMS, men det vil være viktig at vi i NLF gjennomarbeider vår egen handlingsplan ut fra vår reelle situasjon, og at et eventuelt FAI-system integreres i en slik plan.

Mål

Luftsport skal oppfattes som hensynsfull og miljøvennlig, og som en positiv bidragsyter i samfunnet.

Miljøstrategi

Aktivt arbeide for å minimere miljøpåvirkning ved å:

- Planlegge og gjennomføre luftsportsaktivitetene med minst mulig negativ påvirkning på miljøet
- Dokumentere vår innvirkning på miljøet
- Kommunisere vår innvirkning på miljøet til omgivelsene
- Bevisstgjøre utøvere og klubbleder i miljøspørsmål
- Ta omgivelsene på alvor i miljøspørsmål

Miljøkomiteen

Miljøkomiteen er forbundsstyrets rådgivende fagorgan i miljøspørsmål

Gjennomføringsplan

Følgende aktiviteter inngår:

- Miljøstrategi; Beskrivelse og begrunnelse
- Kvantifisering og dokumentasjon av vår miljøpåvirkning
- Identifisere miljøforbedrende tiltak pr aktivitet.
- Identifisere miljøforbedrende tiltak innen klubbdrift
- Etablere styringsstruktur i form av EMS-system pr klubb/operasjonssted
- Informasjon og opplæring

8. Regelverk

Allmennflyging og luftsport har gjennom tiår vært hemmet av et uhensiktsmessig og mangelfullt nasjonalt norsk regelverk.

Siden 2000 har NLF, i samarbeid med Luftfartstilsynet, søkt å utvikle det nasjonale regelverk slik at dette ivaretar sikkerheten på en hensiktsmessig måte, samtidig som det også gis rom for aktivitetsøkning og en tilfredsstillende kostnadsutvikling.

I 2006 ble det tatt et kraftfullt initiativ fra EASAs side for å gi allmennflyging og luftsport et mer hensiktsmessig tilpasset felles europeisk regelverk. NLF har tatt aktivt del i dette arbeidet, både gjennom nordisk samarbeid og gjennom vår europeiske organisasjon, EAS. Som en følge av dette initiativ er det i foregående tingperiode Innført en forenklet versjon av EASA Part M for lett, ikke-kommersiell luftfart, og NLF CAMO er etablert under dette regelverk for å yte tjenester i forbindelse kontinuerlig luftdyktighetsoppfølging til klubber og medlemmer.

Med virkning fra april 2012 vil EASA innføre nytt felleseuropeisk regelverk innenfor Sertifisering av flygende personell, EASA FCL (Flight Crew Licensing) og nye krav til flygetreningsorganisasjoner, EASA OR (Organisational Requirements). Dette stiller helt nye krav til organisering av NLFs utdanningsvirksomhet innen motorflyging,

seilflyging og ballongflyging. Samtidig åpner dette for interessante muligheter for en helt ny og positiv utvikling for både motorflygere, seilflygere og mikroflygere gjennom innføring av en ny sertifikatkategori, LAPL (Light Aircraft Pilots License). En offensiv tilnærming til disse utfordringer vil være et av de tyngste og viktigste satsningsområder for NLF i kommende tingperiode.

Mål

Luftsport skal kunne utøves under et regelverk uten unødige restriksjoner, men som allikevel ivaretar sikkerheten og forholdet til den øvrige luftfart.

Regelverksstrategi

- Aktivt påvirke nasjonalt, europeisk og internasjonalt regelverk til fordel for utøvelse av luftsport.
- Ivareta tilsynsoppgaver med luftsportsaktiviteter der dette er hensiktsmessig ut fra sikkerhet, økonomi og servicegrad for utøverne
- Påvirke myndighetene til å innføre systemtilsyn.

Gjennomføringsplan

Følgende aktiviteter inngår:

- Etablere egnede samarbeidsformer med nasjonale myndigheter og premissgivere.
- Oppfølging og påvirkning av nasjonal regelverksutvikling
- Oppfølging og påvirkning av internasjonal regelverksutvikling.
- Formell avklaring omkring delegering og ivaretagelse av myndighetsoppgaver.
- Praktisk tilrettelegging for overtakelse av tilsynsoppgaver.
- Praktisk tilrettelegging for innføring av nye myndighetsregler.

9. Anlegg

Tilgang til anlegg egnet for utøvelse av luftsport har de senere år blitt en stadig større begrensning for den positive utvikling av våre luftsportsaktiviteter som er nedfelt i NLFs mål- og strategidokument. Det foreligger en rekke årsaker til denne utviklingen, og i sum har disse en negativ effekt på både aktivitetsutvikling og sikkerhet. Som konkrete eksempler på slike årsaker kan nevnes:

- Lov om motorferdsel i utmark.
- Konesjonskrav til alle typer flyplasser.
- Nedlegging av flyplasser; i særdeleshet nedleggingen av Fornebu i 1998.
- Tilgang til offentlige flyplasser.
- Offentlig byråkrati
- Opinion blant publikum

Mål

Luftsport skal kunne utøves på best mulig tilrettelagte anlegg, med god tilgjengelighet og på forutsigbare vilkår.

Anleggsstrategi

Drivkraften for arbeidet med anlegg må være forankret i lokale miljøer. Forbundet vil støtte klubbene i dette arbeidet ved å:

- Sikre de flystedene vi har i dag
- Sikre erstatning for tapte plasser

- Bedre adgang til offentlige plasser
- Utvikle nye flysteder
- Luftsport på egne plasser
- Samlokalisering av luftsportsaktiviteter
- Standardisering av driftsopplegg
- Gi veiledning om saksgang i anleggssaker

Anleggskomité

Anleggskomiteen er forbundsstyrets fagorgan for småflyplass- og anleggssaker.

Gjennomføringsplaner

Aktuelle eksempler på anleggsprosjekter under utvikling/gjennomføring er:

- Avtaleverk omkring Regionfelt Østlandet.
- Avlastnings- og fremtidig erstatningsflyplass for Kjeller.
- Småflyhavn på Rygge
- Eggemoen
- Tilgang til offentlige flyplasser.
- Modellflyplasser.
- Elvenes.
- Notodden.

10. Breddeidrett

De vesentligste av de aktiviteter som forbundets klubber organiserer er å betrakte som konkurransefrie idrett/aktivitet som fordrer grundige teoretiske kunnskaper, god praktisk trening, dyp konsentrasjon og er teknisk ferdighetsmessig krevende. Til gjengjeld gir de utøverne store utfordringer, spenning og naturopplevelser. Forbundets oppgave er å gi klubbene best mulig rammebetingelser slik at flest mulig kan drive disse aktivitetene i sikre former på en enklest og mest kosteffektiv måte. Seksjonene ivaretar de faglige oppgavene innen sin idrett.

Mål

Alle som ønsker det skal kunne utøve luftsport i gode miljøer som ivaretar sikkerheten og idrettens grunnverdier.

Strategi for breddeidrett

- Positiv utvikling av luftsportsaktivitetene i Norge, kvalitativt og kvantitativt gjennom vitale klubbmiljøer
- Standardisering av klubbdrift og infrastruktur
- Samlokalisering og samarbeid mellom klubber
- Program for klubb utvikling
- Styrke vitaliseringen av klubbene gjennom sentrale arrangementer, kampanjer og konkurranser
- Gjøre luftsport tilgjengelig for alle
- Aktivt å arbeide for å øke kvinneandelen

Flere klubber med

Forbundet vil videre arbeide for opprettelse av nye klubber for luftsport der det viser seg å være medlemsgrunnlag, og bistå klubbene med utdanning av ressurspersoner slik at aktiviteten kan utøves under sikre former.

Der dette er hensiktsmessig, vil forbundet oppfordre klubber til å samarbeide, eller slå seg sammen, for å kunne utnytte felles ressurser på en optimal måte, til fremme for større aktivitet under ivaretagelse av en tilfredsstillende sikkerhet.

Flere medlemmer

Gjennom alle seksjoner ønsker forbundet at alle tilsluttede klubber setter fokus på rekruttering. Ungdom og kvinner vektlegges særlig. All rekruttering skjer ute i klubbene, og forbundet vil derfor arbeide for tilrettelegging i klubbene. I planperioden er målet 3 % total økning av medlemstallene i forbundet, og ingen tilbakegang i noen seksjoner.

Luftsport for barn

Modellflyging er den eneste grenen som har et begrenset tilbud i form av bygging av og flyging med enkle modeller. For mer avanserte modellfly kreves en viss grad av modenhet og utviklet motorikk for å kunne utøve. Modellflyseksjonen oppfordres til å utvikle utdannings- og aktivitetsprogram beregnet for barn som klubbene kan benytte i sitt arbeidet for å få flere barn med i organisert modellflyging.

Flere ungdommer med

Styret vil arbeide for at forholdene legges til rette slik at andelen unge utøvere (15 – 25 år) øker innen alle grener i forbundet, og at ungdom motiveres og skoles til å påta seg styreverv eller annet lederverv i klubbene og i seksjonene. Unge ledere vil kunne påvirke slik at forholdene tilrettelegges for at flere unge utøvere finner seg til rette i klubbmiljøet, noe som igjen vil bidra til større rekruttering og til at flere unge blir værende i miljøet. Det er her viktig at eldre ledere slipper ungdommen til og er villige til å lytte til ungdommens ønsker og behov.

Forbundets ungdomsutvalg vil være en viktig bidragsyter i dette arbeidet. Utvalget vil bli gitt rimelige rammebetingelser til å kunne gjennomføre de tiltak som de mener kan bidra positivt i arbeidet med å få med flere unge utøvere. Seksjonsstyrene må her påta seg et ansvar for å finne frem egnede medlemmer til utvalget og å bistå utvalget i gjennomføring av tiltak innen sin seksjon.

Forbundet har ansatt en aktivitetskonsulent som i samråd med Ungdomsutvalget og Modellflyseksjonen vil utvikle kurs og aktivitetstilbud til barn og unge.

Flere kvinner med

Samtlige luftsportsgrener kan utøves av begge kjønn på like vilkår og er fullt integrert.

Styret vil, sammen med seksjonene, påvirke klubbene til aktivt å rekruttere kvinner inn i sporten. Klubbene må være beviste på at klubbmiljøene virker inkluderende for alle, slik at kvinner finner seg til rette. Erfaring viser at kvinner har en positiv innvirkning på klubbmiljøene.

Klubber, seksjoner og forbundet skal ha en bevist holdning til bestemmelsen om kjønnsfordeling i styrer, komiteer, utvalg og ved representasjon.

Integrering av funksjonshemmede

Forbundet har inngått avtale med Norges Idrettsforbund om å påta seg ansvar for å legge til rette for luftsport for funksjonshemmede. I avtalen forplikter forbundet seg til å gi tilbud til alle grupper funksjonshemmede ut fra lokale behov og idrettens egenart.

Videre skal det drives rekrutterings-, informasjons-, holdningsskapende og kompetanserettede tiltak på alle nivåer.

Forbundet vil være klubbene hjelpelig ved formidling av kunnskaper og erfaringer slik at mennesker med funksjonshemming kan delta i luftsportsaktiviteter på lik linje med øvrige medlemmer. Forbundet vil videre arbeide for at tilgjengelige eksterne midler tilflyter klubber som har behov for økonomisk støtte i dette arbeidet.

Forbundet og klubbene må være tydeligere i sin kommunikasjon utad og gjøre oppmerksom på at luftsport også er tilgjengelig for mennesker med funksjonshemming.

11. Toppidrett og konkurranser

Styret vil bidra til at konkurransevirkosomheten utvikles i sunne og gode former innen alle forbundets grener. Seksjonene er tillagt ansvar for å tilrettelegge for og finansiere konkurranseidrett innen sin idrett/disipliner. Forbundsstyret har utarbeidet generelle bestemmelser for konkurransevirkosomheten (NLFs konkurransereglement) som alle organisasjonsledd og utøvere plikter å følge.

Det er et mål at det skal avholdes NM i alle idretter/disipliner som forbundet organiserer. Konkurransereglementet stiller visse minimumskrav til arrangement og deltakelse for at et NM skal kunne godkjennes. Seksjonene legger for øvrig opp til den konkurransevirkosomhet som passer den enkelte idrett/disiplin.

Styret anser det som viktig at Norge er representert i internasjonale mesterskap innen flest mulig luftsports idretter. Den enkelte seksjon avgjør graden av deltakelse i internasjonale mesterskap (Nordisk, EM, VM og WAG) ut fra egne prioriteringer og egen økonomi. Konkurransereglementet stiller krav til seksjonene om å sikre at deltakere som tas ut til landslag, har vist ved sine prestasjoner den senere tid, at de er kvalifisert til å konkurrere på et internasjonalt nivå.

Toppidrett

Med toppidrett menes konkurranseprestasjoner på nivå med de beste i verden i sin idrett, samt trening for å nå dette nivået.

Den enkelte seksjon fastsetter mål og står selv ansvarlig for organisering og gjennomføring av sin toppidrettsatsing innenfor seksjonens egne økonomiske rammer. For tiden er det bare Fallskjermseksjonen som har en definert toppidrettssatsing ved sine landslag. Forbundsstyret gir sin prinsipielle støtte til Fallskjermseksjonens videre satsing.

Mål

Medalje i EM, VM eller WAG (World Air Games) innenfor de grener som har toppidrettssatsing.

Toppidretts strategi

Forbundet skal stimulere til at seksjonene satser på toppidrett

12. Forbundets forretningsdrift

NLF har gjennom en årrekke drevet ulike forretningsmessige aktiviteter der formålet har vært å tilby klubber og medlemmer ulike produkter og tjenester som ellers ikke har vært enkelt tilgjengelige i markedet, og samtidig forsøke å bidra til finansiering av forbundets virksomhet ved å tilby disse tjenester til kunder utover egne rekker.

De senere år har de kommersielle aktiviteter vært drevet igjennom selskapene Norsk Aero AS og Luftfartsskolen AS.

Formål og innretning av forbundets forretningsdrift i kommende tingperiode presiseres som følger.

Mål

Der NLF har spesielle forutsetninger skal forbundet utvikle kommersiell forretningsdrift for å understøtte forbundets strategiske og finansielle utvikling.

Eierstrategi Luftfartsskolen AS

- Tilby kvalitetsmessig god og konkurransedyktig opplæring til våre medlemmer i samarbeid med seksjoner og klubber.
- Oppnå økt anerkjennelse innen det norske luftfartsmiljøet gjennom å utdanne og "levere" profesjonelle og attraktive yrkesutøvere
- Økonomisk bidrag til finansiering av forbundets drift.

Eierstrategi Norsk Aero AS

- Tilby konkurransedyktige varer og tjenester, spesielt til forbundets seksjoner, klubber og medlemmer.
- Økonomisk bidrag til finansiering av forbundets drift.

13. Organisasjon

Mål

En veldrevet organisasjon som er effektiv og fleksibel og som samlet skal arbeide for å løse de prioriterte hovedmålene, samtidig som medlemmenes demokratiske rettigheter og innflytelse blir ivaretatt.

Effektivitet

Økonomisk effektivitet er oppnådd når NLF innen eksisterende rammer skaper økonomisk balanse selv med endringer i forutsetninger og rammebetingelser.

Organisatorisk effektivitet er oppnådd når NLF løser løpende oppgaver, samt har overskudd til å håndtere uforutsette hendelser eller endringer i forutsetninger eller rammebetingelser.

Fleksibilitet

Organisatorisk fleksibilitet er oppnådd når NLF innenfor eksisterende rammer kan håndtere uforutsette faglige utfordringer uten negative konsekvenser for løpende oppgaver.

For å nå målene om organisatorisk effektivitet og fleksibilitet vil NLF i kommende periode jobbe med strukturelle endringer og justeringer gjennom å legge til rette for

- Økt samhandling mellom seksjonene med henblikk på å løse felles administrative oppgaver
- Kompetanseoverføring på tvers av organisasjonen gjennom å opprette kompetanse- / fagmiljøer
- Avklaring og presisering av arbeidsoppgaver og rapporteringslinjer
- Økonomisering av møtevirksomhet, herunder
  - Styret NLFs møteaktivitet berammes til fire styremøter per år inklusive strategisamling
    - Behov for ytterligere styremøter avklares fortløpende
  - Møteagendaer med hovedvekt på beslutningssaker
  - Effektiv informasjonsutveksling mellom møter
  - Økt involvering av presidentskapet
    - Aktiv høringsinstans
    - Utvidet beslutningsmyndighet i hastesaker

14. Administrasjon

Mål

Et effektivt, fleksibelt og faglig kompetent sekretariat med høy grad av serviceinnstilling som forestår den daglige drift på en profesjonell måte.

Effektivitet

Effektiv administrasjon er oppnådd når sekretariatet løser løpende oppgaver innen eksisterende rammer og har skapt overskudd til å håndtere oppdukkende oppgaver og utfordringer av kortere varighet.

Fleksibilitet

Fleksibel administrasjon er oppnådd når sekretariatet løser løpende oppgaver og har evne til å reagere på, og effektivt håndtere, oppdukkende faglige utfordringer av kortere og midlere varighet.

Kompetent

Kompetent administrasjon er oppnådd når sekretariatet samlet sett besitter den kompetanse som kreves for å imøtekomme løpende oppgaver og forutsette fremtidige utfordringer. I tillegg skal sekretariatet ha evne til raskt å kunne reagere på og håndtere uforutsette og oppdukkende faglige utfordringer.

For å nå målene skal sekretariatet i perioden jobbe med

- Tilrettelegge for automatisert selvbetjening av rutinemessige handlinger
- Tilrettelegge for samhandling og utveksling på tvers av fagmiljøene
- Økt bruk av prosjektorganisering
- Evne til raskt å innhente profesjonell, faglig spisskompetanse

15. Eksterne relasjoner og samarbeid

Det er avgjørende for NLF å ha evne til å etablere og utvikle formelle og uformelle nettverk til aktører og miljøer av betydning for forbundets virksomhet. Nettverk skal utvikles gjennom faglig kontakt og dialog med premissleverandører samt aktiv deltakelse i relevante fora og miljøer, både nasjonalt og internasjonalt.

Det er den faglige og politiske agenda som til enhver tid skal avgjøre hvilke myndigheter og offentlige instanser, organisasjoner og ulike fora NLF skal etablere relasjoner til. Dette vil typisk være:

Nasjonale relasjoner (ikke uttømmende liste)

- Samferdselsdepartementet (SD)
- Luftfartstilsynet (LT)
- Avinor
- Miljøverndepartementet (MD)
- Norges Idrettsforbund (NIF)
- Forsvaret

Internasjonale relasjoner (ikke uttømmende liste)

- European Aviation Safety Agency (EASA)
- Europe Air Sports (EAS)
- Fédération Aéronautique Internationale (FAI)

16. Kommunikasjon

Mål

Hensiktsmessig kommunikasjon skal bidra til at NLF oppnår god tillit og godt omdømme hos medlemmer, klubber, myndigheter, samarbeidspartnere og i offentligheten.

Kommunikasjons strategi

- Synliggjøre forbundets mål, strategier og handlingsplaner, samt gjennomføring av disse, slik at forbundets prioriteringer og ressursinnsats på strategisk viktige områder blir kjent blant medlemmene.
- Bedre toveis kommunikasjon med klubbene
- Videreutvikle og optimalisere bruken av Internett som kommunikasjonskanal
- Aktivt benytte fagbladene som informasjonskanal
- Utarbeide brosjyrer eller annet informasjonsmaterieell når det ansees hensiktsmessig
- Delta i den offentlige debatt innen våre interesseområder
- Delta i faglige fora og arbeide for å få fremføre våre synspunkter der

17. Service til klubbene

Mål

Klubbene og medlemmene skal tilbys systemer og tjenester til hjelp for den daglige driften slik at de kan benytte mer tid til utøvelse av luftsport, og mindre til organisering og administrasjon.

Strategier

- Videreutvikle og effektivisere medlemssystem for klubbene
- Videreutvikle og effektivisere utstedelse og fornyelse av sertifikater og lisenser
- Utvikle systemer og rutiner for klubbdrift
- Utvikle systemer og rutiner for vedlikehold av fly og utstyr

Disse arbeidsoppgavene forutsettes videreført som en integrert del av NLFs ordinære aktiviteter på seksjonsnivå, og med aktiv støtte på forbundsnivå.

Sekretariatet forestår innkreving av kontingenter og fører medlemsregister for alle klubber tilsluttet forbundet, utsteder og fornyer lisenser/bevis for utøvelse av de fleste luftsportsgrener, samt administrerer forsikringsordninger.

Ut fra tilgjengelige ressurser blir det lagt vekt på en så effektiv og rask saksbehandling som mulig. Det arbeides med å utvikle databaserte hjelpemidler slik at den enkelte medlem og/eller klubben i større utstrekning kan utføre en rekke av disse oppgavene selv ved å få tilgang til databasen via Internett.

Forbundet besitter teknologi og kompetanse til, på en kostnadseffektiv måte, å ivareta utstedelse av luftsportssertifikater og -lisenser, også når disse i fremtiden forventes å få status som offentlige sertifikater.

18. Økonomi

Mål

Sikre at forbundet og seksjonene har nødvendige økonomiske ressurser, både til daglig drift og til arbeide innenfor de prioriterte satsingsområdene.

Strategier

- Sikre at forbundet og underliggende organisasjonsledd får tilgang til de offentlige midler som er berettiget
- Medlemskontingenten legges på et nivå slik at medlemmet får "value for money"
- Leverer tjenester som klubber og medlemmer etterspør og betaler for
- Utvikle relevante kommersielle virksomheter som gir tilførsel av økonomiske midler
- Inngå samarbeidsavtaler med sponsorer

19. Langtidsbudsjett 2011 – 2014 - budsjettforutsetninger

Planperioden

Langtidsplanen og budsjettet forutsettes å dekke to tingperioder, i det aktuelle tilfelle årene 2011 - 2014.

Første året i planperioden skal avspeiles i det budsjettet som fremlegges for godkjenning på Luftsportstinget. Budsjettet for de påfølgende år betraktes som retningsgivende for styret.

Styrking av ressursinnsatsen på kritiske områder.

Som en følge av styrets strategiarbeid er det i budsjettet lagt til grunn en styrking av ressursinnsatsen på prioriterte områder. Gjennom intern omprioritering, omrokering av arbeidsoppgaver og ressurser, samt gjennom ekstern tilførsel av personalressurser, planlegges de ulike strategiske satsingsområder bemannet som følger, utover den ressursinnsats som vil komme til anvendelse blant seksjonsansatte og tillitsvalgte:

- Sikkerhet: 0,50 årsverk
- Luftrom: 0,50 årsverk
- Miljø: 0,50 årsverk
- Regelverk: 1,50 årsverk
- Anlegg: 0,50 årsverk
- Informasjon 0,40 årsverk
- Medlemsservice 0,40 årsverk

Av disse i alt 4,3 årsverk utgjør netto bemanningsøkning 1,3 årsverk, mens 3,0 årsverk er frigjort gjennom intern omprioritering og effektivisering. Blant annet er den løpende regnskapsføring overført til NIFs regnskapsavdeling.

Kontingentutviklingen

Målsettingen er å ikke øke kontingenten mer enn nødvendig, samtidig som forbundet må ha tilstrekkelig med ressurser til å håndtere sine strategisk viktige utfordringer. NLF vil søke å kompensere for økt ressursinnsats på strategisk viktige områder gjennom kostnadseffektivisering på andre områder, samt gjennom å hente inntekter fra andre kilder enn fra kontingenten. I den foreliggende planperiode foreslås kontingenten justert opp med 3,0% pr år i perioden

Tilskudd fra NIF

Rammetilskuddet fra NIF forutsettes på 2010-nivå, inflasjonsjustert årlig med 3,0 %, i perioden. Den interne fordelingsmodellen mellom seksjonene baseres på antallet aktive medlemmer, som før.

Utbytte fra Norsk Aero AS og Luftfartsskolen AS

NLF tilstreber å være en profesjonell og langsiktig eier i sine datterselskaper, med en utbyttepolitikk som tar utgangspunkt i selskapenes utbyttekapasitet. Utbyttekapasiteten vil kunne variere over tid som følge av endrede markedsforhold, inntjening, investeringsbehov m.v.

Utbytteneivået fra Norsk Aero AS har vært synkende igjennom den foregående periode, frem til et nullresultat i 2010. Dette som følge av sviktende markeder for trykk- og distribusjon, samt øket husleiekostnader for både denne forretningsenheten og for Pilotbutikken, som er det nye navnet på NAK-shop. Det forventes at utbytteneivået vil være økende i kommende periode.

For Luftfartsskolen har utbytteneivået vært meget tilfredsstillende, og skolen har inntatt en stabil og sentral posisjon i det norske marked for utdanning av piloter på alle nivåer.

NLF CAMO

NLF CAMO er finansiert som et spleiselag mellom forbundet og de involverte seksjoner, som er motorfly, seilfly, mikrofly og fallskjerm. Forutsetningene er at NLF CAMO skal utvikles slik at de investerte midler tilbakeføres til de bidragende enheter i løpet av et hensiktsmessig tidsrom. Den økonomiske situasjon for NLF CAMO vil de kommende to år være beheftet med en slik grad av usikkerhet at tilbakebetaling ikke planlegges påbegynt i den kommende tingperiode.

20. Konsolidert budsjett 2011 – 2014

(Positive tall er uten fortegn. Negative tall og underskudd er med minustegn.)

Avdeling/seksjon	2011	2012	2013	2014
NLF felles administrasjon og drift	-450 000	-90 000	110 000	560 000
NLF CAMO	220 000	100 000	100 000	100 000
Prosjekt ATO/LAPL	-300 000	-200 000	0	0
Ballongseksjonen	6 000	6 000	6 000	6 000
Fallskjermseksjonen	-250 000	-180 000	-200 000	-180 000
Hang- og paragliderseksjonen	20 000	42 000	34 000	39 000
Mikroflyseksjonen	-151 000	-170 000	-90 000	-90 000
Modellflyseksjonen	-102 000	-143 000	-9 000	67 000
Motorflyseksjonen	-29 000	2 000	47 000	60 000
Seilflyseksjonen	-820 000	10 000	5 000	5 000
NLF konsolidert budsjett	-1 856 000	-623 000	3 000	7 000

Kommentarer til konsolidert budsjett:

Mikroflyseksjonen, Motorflyseksjonen og Seilflyseksjonen budsjetterer med ekstraordinære kostnader knyttet til "Prosjekt ATO/LAPL" i 2011 og 2012.

Seilflyseksjonen vil benytte deler av overskuddet i 2010 til å investere i riksplanlegget på Starmoen i 2011.

21. NLF felles administrasjon og drift

	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Inntekter:				
30010 Rammetilskudd NIF - post 2	1 550 000	1 550 000	1 550 000	1 550 000
30012 Tilskudd NIF - post 3	450 000	450 000	450 000	450 000
30013 Tilskudd NIF - post 2 - integrering	350 000	350 000	350 000	350 000
30020 Medlemskontingenter	5 400 000	5 500 000	5 500 000	5 500 000
30031 Andre inntekter	600 000	600 000	600 000	600 000
Sum inntekter	8.350.000	8.450.000	8.450.000	8.450.000
Kostnader:				
31000 Drift av forbundet	3.460.000	3.200.000	3.350.000	3.200.000
32000 Økonomiservice	780.000	780.000	780.000	780.000
33000 Medlems- og lisensservice	700.000	700.000	450.000	450.000
34000 IT-data	1.070.000	1.070.000	1.070.000	1.070.000
35000 Sentrale felleskostnader	690.000	690.000	690.000	690.000
36000 Kontordrift	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
37000 Kvalitet og sikkerhet	405.000	405.000	405.000	405.000
38000 Anlegg og luftrom	885.000	885.000	885.000	885.000
38030 Ungdom og integrering	690.000	690.000	690.000	690.000
38040 Informasjon	440.000	440.000	440.000	240.000
Sum kostnader	10.120.000	9.860.000	9.760.000	9.410.000
Driftsresultat	-1.770.000	-1.410.000	-1.310.000	-960.000
Finansinntekter	1.320.000	1.320.000	1.420.000	1.520.000
Årsresultat	-450.000	-90.000	110.000	560.000

22. NLF CAMO

	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Inntekter	3.400.000	2.700.000	2.700.000	2.700.000
Kostnader	3.180.000	2.600.000	2.600.000	2.600.000
Resultat	220.000	100.000	100.000	100.000

23. Prosjekt ATO/LAPL

	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Bidrag fra angjeldende seksjoner	600.000	600.000	300.000	300.000
Kostnader	900.000	800.000	300.000	300.000
Resultat	-300.000	-200.000	-	-